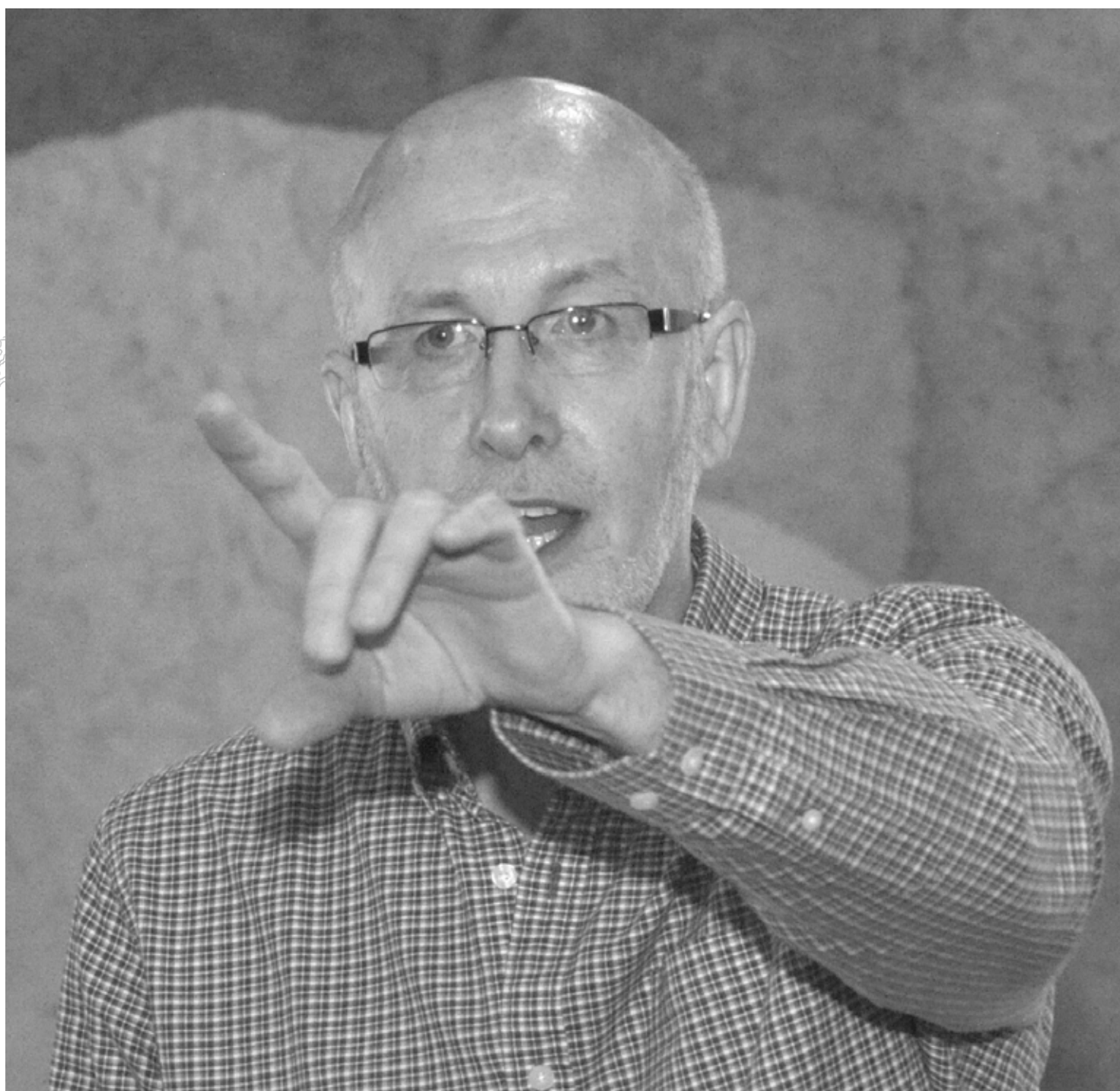

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

4

ÚTERÝ 14. 6. 2016

ÚVODNÍK

Naši milí čtenáři!

Přehlídka dětského divadla se přehoupala přes svou polovinu. Čtvrté číslo Deníku je toho důkazem. A my v redakci se ze všech svých sil snažíme dělat vše pro to, abyste si početli obsahově nabitě, formou vytríbené a vtípem osvěžené články o všem, co se na přehlídce děje. Snad se silami vytrváme až do konce! Dnes můžete prostřednictvím reportáže nahlédnout do semináře Michaela Woodwooda, odhalit rozmanitost pohledů na včerejší inscenace a dozvědět se z rozhovorů něco o dětech, které hrají dnešní představení.

Včerejší počasí nám ukázalo svou stinnou tvář, i když srdce zahradníka muselo zaplesat. Při šlápnutí do kaluže jdouce ze špilu na špil se mi najednou zazdalo, že diváci přehlídky začínají být unavení. Že jejich potřeba diskutovat, sdílet a sdělovat není tak horečnatá jako na začátku. Že už nechť odpovídat na zvědavé otázky. Že už se tak trochu začínají těšit domů... Nebo se mi to zdá? Máte ještě chuť číst přehlídkový zpravodaj? Máte k němu nějaké komentáře, glosy? Dejte nám vědět, přijďte do redakce, napište nám vzkaz! Budeme rádi. Jsme tu furt.

Nevím, co je to za zvyk psát v úvodních pořádku o sobě. Dnes jsem se přistihla u toho, jak se s opravdovým zájmem ptám známé, jak se jí daří, a pak se klidně místo bedlivého naslouchání rozpovídám o sobě! Prosím vás, koho to zajímá, že redaktorům spadla síť? Že mají potřebu zpívat a tančit a poslouchat hudbu a nemůžou? Že touží po guláši, svíčkové či (ti vege) po husté zelené nové polévce? Odpovíme si sami – nikoho! To spíše někteří sledují, kde nám zášupáci nechali překlep, popletli jména a nebo jestli jsme něco důležitého nezařadili.

My to ale změníme, budeme raději psát o vás, kteří Deník Dětské scény čtete. Budeme vás ještě víc lákat ke čtení fotkami Iva-Mičkala a svými dokonalými články. Budeme vás stíhat a příjemně přepadat, nenápadně zapřádat s vámi hovory a pečlivě pozorovat.

A na závěr úvodníku dáváme jednu otázku k zamyšlení: S kolika lidmi, s nimiž se tu potkáváte jednou do roka, jste už stihli opravdu mluvit a opravdu jim naslouchat? Iva se třemi z 15, Eva je lepší, mluvila s dvaceti z třiceti. Není to tím, že nechodí spát v šest ráno jako já?

Eva Davidová a Iva Vachková

NAHLÉDLI JSME...

... DO DÍLNY PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

FOTOGRAFIE

Do prvního patra přístavby kina přicházím přesně o půl deváté ráno. Zde má probíhat dílna fotografie. A protože kromě Oskara Helcla, lektora dílny, a mě coby pozorovatele zatím nikdo nedorazil, mám čas se rozhlédnout kolem sebe. Jedna z prvních věcí, která mě zaujala, byly fotografie na zdi. Zatímco Oskar rozkládá po stole knihy o fotografii, spoustu negativů i vyvolaných fotografií různého data, přicházejí dívky ze souboru Hadřík a posléze i několik členů KUK-u-řice.

Oskar vyzve všech devět dětí, aby se přemístily do prázdné části prostoru. Nejprve si všichni vzájemně sdělují jména: „Míša, Nela, Amálka, Markét, Áda, Kuba, Ondra...“ a poté začínají hrát na upíra, aby si jména lépe zapamatovali. Vzápětí se ptá dětí: „Znáte nějakou hýbací hru?“ Někdo navrhuje: „Jdi, stůj, vyskoč, tleskni.“ Oskar nápad přijímá, jde se na to. Všichni chodí po prostoru a reagují na střídající se pokyny. Poté Oskar navrhuje změnu (je vidět, že hru zná): „Tlesk znamená vyskoč, vyskoč znamená tleskni, jdi znamená stůj a naopak.“ Po čase pokyny kombinuje: „Jdi a vyskoč! Vyskoč a stůj!“

Je 9.03 hodin, skupina se vrací ke stolům. Oskar zahajuje rozhovor o fotografiích na stole. „Tipnete si, jak jsou ty fotky starý? Dá se to vůbec poznat? Kdy tak mohla být vynalezena fotka?“ Děti se dozvídají, že první fotografie vznikla ve 30. letech 19. století. Poté všechny rozdělují do trojic. „Jak mohla vypadat první fotografie? Zkuste ji ze sebe udělat. Fotka by měla být hodně konkrétní. Najděte pro ni vhodné místo.“ Trojice se rozcházejí do prostoru, na tvorbu mají pět minut. Poté si skupiny své obrazy prezentují navzájem. Vznikají výjevy, jako je vycházka se psem, krajina, váza. Během dialogu se děti dozvídají, že na první fotografii byl dům a že jeho expozice trvala 8 hodin.

Děti si prohlízejí černobílé fotografie umístěné na stole. „Vyberte si ve skupině jednu fotku a vymyslete, co se stalo předtím. Udělejte živý obraz.“ Při prezentaci obrazů diváci zkoušejí přijít na to, kterou fotografií se trojice nechaly inspirovat. Poté děti dostávají nové zadání – ve trojici si vybrat jinou fotografii a pantomimicky rozehrát, co se stalo potom. Při přehrávání situací jsme svědky např. požáru vánočního stromčeka.

Po přestávce si Oskar a děti povídají o rozdílech mezi malovanými obrazy a fotografiemi.

Oskar vytahuje různé předměty, např.: kabel, rozdvojku, slánku, klubko, liščí ocas, stěrku na okno a kartáč. Děti dostávají dva úkoly – rozehrát krátkou situaci s předmětem a v další situaci použít předmět jinak, než se běžně používá. A tak jsme svědky toho, jak z provázků a slánky vzniká Člověče, nezlob se a stěrka se proměňuje v pilu kácící strom.

Dalším úkolem bylo vytvořit fotografické zátiší. Děti hledají způsob, jak zkomponovat více předmětů do jednoho celku, a zároveň přemýšlejí, kam předměty instalovat. Výsledek si ostatní skupiny prohlížejí a pokoušejí se je pojmenovat. Kartáč posloužil jako skluzavka, z lepenky se stalo rozvlněné moře, z drátu vzniklo vlaštovčí hnízdo.

Poté Oskar vyzve děti k tomu, aby si prohlédly vystavené fotografie a uvažovali o nich.

Na závěr si každý zvolí nějaký negativ, vybere si na něm určitý detail, ten obkreslí či překreslí na pauzovací papír a dotvoří si k němu další část podle své fantazie. Je 11.58 hodin a dílna končí.

Zapsal Roman Manda

NAHLÉDLI JSME....

... DO SEMINÁŘE TŘÍDY A, MOC DAVU, ANGLICKÉHO HERCE A PEDAGOGA MICHAELA WOODWOODA

Pondělní seminář se výjimečně odehrával ve Stodole, kde Michael mohl využít možnosti velkého prostoru.

ROZEHŘÁTÍ

Michael udává rytmus hlubokým zvukem velké tamburíny. „Chodte po celém prostoru, když ho máme. Všichni zařadte stupeň tři, jinak budete vyčnívat z davu.“ Zvuk tamburíny zastavuje a rozjíždí skupinu. Roste napětí. I způsob, jakým Michael tluč do tamburíny, je plný koncentrace. Nyní začneme tvořit různé početné skupiny. „Čtyři skupiny po šesti a jedna po třech.“ Bum. „Čtyři skupiny po šesti.“ Bum. „Tři skupiny po osmi.“ Bum. „Go, go! Dobrá práce. Všimáte si, co se děje. Vnímáte, jestli ještě potřebujete někoho do počtu. Je jednodušší jednoho přijmout, než se jednoho zbavit.“ Michael reaguje na předchozí situaci, kdy skupina byla o jednoho početnější, ale všichni dělali, že to nevidí. Nikdo neřekl: „Ty běž pryč!“ V takových situacích silnější děti vyhrávají, slabší odcházejí. „Pokud fungujete jako skupina a máte vytvořit dvě seskupení po dvanácti, spojí se prvních dvanáct lidí, a tím vytvoří prostor pro druhou skupinu, která také vytvoří seskupení po dvanácti. To je pro teenagery těžké. Více se soustředí na sebe než na skupinu. Vidí spíše své zájmy než zájmy celku. A tohle je způsob, jak to měnit. Žaneta se rozhodla. U prvního seskupení mohla být třináctá, a tím to pokazit všem. Někdy je důležité čekat, než se někam přidám. Počkat, až mi ostatní ukáží, kam patřím. Ve skupině jsou vůdci i ti, co je následují. Je důležité umět počkat na pravou chvíli. K tomu můžeme najít paralely na všech úrovních společnosti. Někdy může někdo naráz vystoupit z davu. Jindy může čekat, až si ho někdo všimne. Je to paralela k situaci, když se ve volbách vynoří politik. Nebo když čekám u baru, až si mě všimne číšník. Zkoumáme možnosti, kdy být sám sebou a kdy být součástí skupiny.“

TLAČENICE

Všichni si stoupnou do středu místnosti. Úkolem je protlačit se davem k imaginárním dveřím metra. Michael určuje, kdo se bude drát davem a kde se nacházejí dveře. „Teď se naráz rozprchnete. A teď znova. Přitiskněte se k sobě. Jedna, dvě, tři! Pauza, nádech. A teď se rozutečte. Tři, dva, jedna!“ Počítáním opět zvyšuje napětí. Michael vchází do prázdného prostoru. Jeho chůze v prázdném místě je působivá. Jacques Lecoq říká: „Prostor je osvobozen. Byl zatížen davem a teď se osvobodil.“ Michael dodává: „A pak tam někdo přijde. To silně působí. Jeden člověk manipuluje prostorem. Protiklad davu a jednotlivce. Nezkoušení režiséři dávají všechno doprostřed jeviště, takže tam pak není žádná dynamika. V divadle je většinou účinnější pracovat asymetricky, umístit dav na okraj. Ale jsou situace, kdy prostor může být symetrický. I když symetrie je nudná. Dobře se ale hodí k rituálům. Například situace korunovace je symetrická. Ve výtvarném umění je obraz, kde je zachycen příběh, málokdy symetrický.“

MALÉ SKUPINY

Skupina se opět rozejde do prostoru. Na zvuk tamburíny utvoří dvojice, ale v chůzi pokračují. Na další úder vznikají čtveřice. „Nejste vojáci, nemusíte být v řadě. Malé skupiny vidíme na ulici často. Rodiny, kamarádi. Bylo by možné projít skrz jinou skupinu? Je to jako na nádraží. Nebo na letišti. Ale je to těžší než normálně v životě. Tam cítíme, kdo do skupiny patří, víme, kdo je člen naší rodiny. Tady to musíme více hlídat.“

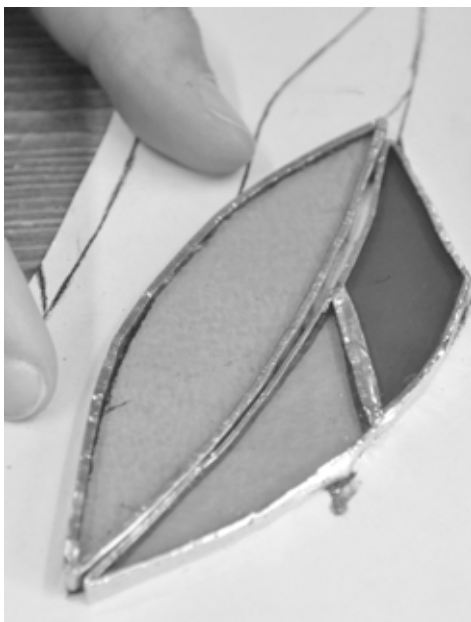
VČERA JSME SI VŠIMLI...

...SEMINÁŘE A

VČERA JSME SI VŠIMLI...

...DÍLNÝ PRO DĚTI – SKLÁŘSKÁ

HŮLKA

Dvojice si sednou na zem proti sobě. „Teď začneme malé skupiny studovat z jiného pohledu. Začneme dvojicí. Tři už jsou sbor (*chorus*), dva ještě ne.“ Michael položí mezi každou dvojici hůlku. Napětí opět roste. Někteří to nevydrží a hůlku berou do rukou, jiní sedí bez pohnutí, hůlka mezi nimi. „Hůlka bude představovat hodně věcí, jediné, co nikdy představovat nebude, je hůlka. Každý zatlačte ukazováčkem levé ruky na jeden konec hůlky. A teď ji zkuste společně zvednout. Pokuste se hůlkou pohybovat. Spadla vám? Když tlak vašich ukazováčků není dostatečný, hůlka spadne. Najděte pravou míru. Nedívejte se na hůlku, dívejte se do očí partnera.“ Ukazuje se, že je vlastně jednodušší hůlkou pohybovat a dívat se přitom druhému do očí než sledovat dřívko. „Hůlka je vazba, dohoda (*contract*), způsob komunikace mezi vámi. Hůlka může podle kontextu představovat různé věci. Položte hůl zpět na zem. Dívejte se stále do očí. A teď se zkuste postavit. Ať vám hůlka nespadne. Pohybujte se po prostoru. Pozor, jsou tu i ostatní. Udržujte kontakt očima. Oční kontakt je strašně důležitý. Zkuste používat celé tělo. Jde o důvěru. Ti, co mezi sebou důvěru nemají, těm bude hůlka padat. Proto je důležitý tlak. Hůlka nemusí být jen nahoře.“ Předvádí pohyb hůlky s Denisou. Tlačí Denisu ke sloupu, pak tlak povolí. „Když přestanu tlačit, dávám signál, že nepůjdu dál. Jsme odpovědní za druhého. Periferním viděním dokážeme kontrolovat okolí, aby si můj partner neublížil. Co se stane, když Denisa tlačí a já vůbec ne? Ona pak musí tlačit i tam, kam třeba vůbec nechce. Je důležité, kdy tlačím a kdy povolím. Hůlka se tak stává paralelou vztahu. Tlačím jako učitel, rodič, milenec, anebo to nechám běžet.“ Dvojice zkouší možnosti pohybu s jednou hůlkou.

DVĚ HŮLKY

„Princip je stejný, ale držíme hůlky dvě, přičemž každá může být jinak dlouhá. Je to těžší, každá ruka může tlačit jinou silou. Vztahy nejsou nikdy jednoduché, více hůlek ve hře poskytuje komplexnější obraz vztahu.“ Michael se obrací k partnerovi zády. „Teď jsem zranitelný. Nevidím člověka, který mě vede. Důležitá je váha hůlek, tyhle jsou poměrně drahé a vyrábí je jeden Francouz. Důležitá je i jejich délka.“ Zkoumají se různé nuance. Pavel je vysoký, Jana je výrazně menší. Michael navrhuje interpretaci: „Co třeba syn a matka? Nezapomeňte se hýbat celým tělem. Štronzo!“ Michael odebírá dvojici hůlek. Zůstává jen vzájemná pozice těl a pohled do očí. „Teď vidíme neviditelné smlouvy a dohody mezi lidmi. Je tam spolupráce (*colaboration*) a rovnost. Ne všechny vztahy jsou vyrovnané. Když se vychýlím z neutrálního postavení, začne to být dramatické, a to je zajímavé. Někdy se ztratí oční kontakt, ten přichází a odchází podle postavení těla. A pořád máme k dispozici jen tlak prstů, oční kontakt a hůlku.“

MOŽNOSTI DRŽENÍ

„Co se stane, když jednu hůlku budu držet dlaní a další zapřu o palec u nohy?“ Zkouší to s Lucií. „Tlač! Tlač!“ Hůlky padají. „Pokud zatlačíme příliš mnoho, vztah se zhroutí. Tak to chodí ve všech vztazích. Učitel a žák, matka a dítě. Když zatlačíte moc, ztratíte všechno a nic nezískáte. Když netlačíte vůbec, nikam se nedostanete.“ Dvojice zkouší různé části těla, koleno, dlaň, rameno, břicho, dokonce i čelo. „Opatrně, abyste se nezranili. Zlepšujete se. Vidím, že tomu začínáte rozumět.“ Tohle cvičení je dobré pro malé i pro staré, pro zdravé i handicapované. Jde o vzájemnou spolupráci. Nemůžu být dobrý bez toho druhého. Když s ním nespolečně pracuji, nepříznivě se, hned nám to začne padat. Když vedu semináře pro manažery, často jim to padá. Jsou nastaveni soutěživě (*competition*).“

VZTAHY A MOC

Michael zapře Zdenku hůlku v kříži, druhou hůlku drží oba tradičně, konečky prstů. „Ona jde, protože cítí tlak. Mám ji v moci, protože mi nevidí do očí.“ Zdenka náhle zrychlí. „Převzala kontrolu. Ve vztazích to takto funguje. Lidé většinou najdou způsob, jak převzít kontrolu.“ Pak se v prostoru ocitnou dvě dvojice a mají projít skrze sebe a přitom hůlky udržet. Zkouší, jak se dá projít. Cvičení vrcholí, když Michael vytvoří větší kompozici: Vojta představuje tatínka, který jde s dětmi do nákupního centra. Přes ukazováčky je napojen na své dvě malé dcery a v zádech má opřenou hůlku šestnáctiletého syna. Ten je ještě napojen na kamaráda. A Jana, jako prodáváčka hraček a sladkostí, se váže na holčičky. Michael pustí hudbu a celá konstelace se pohybuje prostorem. Řveme smích. „Tady můžeme vidět, jak malé skupiny fungují. Jak se vztahy zlepšují či zhoršují, podle toho, kam umístíme tyčku. Být tlačěn a být přitahován (*pushing a pulling*), to je to, co dává vztahům dynamiku.“

Zaznamenala Veronika Rodová

S MICHAЕLEM WOODWODEM, LEKTOREM SEMINÁŘE A, MOC DAVU

Michaeli, můžeš čtenářům Deníku DS představit, čím se profesně zabýváš, co děláš?

Vystudoval jsem herectví v Londýně. Všechno, co dělám, vychází z mého studia herectví, ne z pedagogiky. Jsem profesionální herec, učitel v Redbridge Youth Theatre Workshop (RYTW), jak se říká na volné noze, nejsem nikde zaměstnaný. Postupně jsem si doplnil učitelské vzdělání. V posledních deseti letech píší také divadelní hry pro děti a mládež na různá témata, vlastně na zakázku. Drogy, vztahy, sexuální výchova, co učitelé potřebují. Tak jsem spolupracoval například s policií, se sociálními pracovníky. Hry, které píší, také režírují. Hrají je profesionální herci a hrajeme je ve školách. Například na podzim jedeme do Litvy s Macbethem. Také mě zajímá fyzické divadlo, s tím jsme byli na divadelním festivalu v Edinburghu. Nebo pracuji s dospělými ve firmách, s manažery, to je zase jiný typ práce.

Jaká byla tvoje cesta k dramatické výchově? Jak jsi začal spolupracovat s RYTW?

Jako dítě, jako mladý jsem chodil do RYTW. Mým učitelem byl Hugh Lovegrove. A jako dospělý jsem se tam vrátil.

Co tě přivedlo ke zkoumání konceptu davu v divadelní práci?

Pro trénink a zkoumání funkce a úlohy sboru existuje mnoho hereckých cvičení. Když jsem studoval na divadelní akademii v Londýně, mí učitelé hodně pracovali s principy Jacquese Lecoqua, seznamovali nás s jeho myšlenkami a metodami. Když jsem později pracoval jako herec, řada mých kolegů pracovala ve velkých kamenných divadlech, například s režisérem Sirem Petrem Hallem, který působil v Národním divadle v Londýně (v letech 1973–1988, pozn. redakce). A ten hodně pracoval s principem antického řeckého chóru. Takto zprostředkovaně jsem se k tomu dostal a začalo mě zajímat, co to přináší pro divadelní práci. Kvůli tomu jsem si později doplnil vědomosti z oblasti dějin výtvarného umění, sedm let jsem studoval na univerzitě. Na obrazech z nejruznějších dob, zejména renesančních a barokních, jsem našel mnoho skupin, sborů, které mě v mé práci inspirovaly. Sílu výtvarné kompozice využívám jako inspiraci pro divadelní sdělení. A pak to zaměření na skupinu: v mých seminářích nikdo nesedí dlouho stranou, potřebuji všechny, možná i proto jsou mé semináře docela žádané. A proto jsem toto téma nabídl zde. Věděl jsem, že budu mít v semináři více lidí.

Vidíš nějaký rozdíl mezi divadlem hraným dětmi v České republice a ve Spojeném království?

To je těžké odpovědět. Moc jsem toho v Čechách neviděl a vlastně ani v Anglii. Mohu to porovnat jediné se svou zkušeností, kterou mám z inscenací, co Češi vozili do Redbridge. A ještě to mohu porovnat s Litvou, kam na podzim pojedou a se kterou máme pracovní kontakt. Obě to jsou země bývalého východního bloku. V Anglii hodně zpracováváme sociální témata, zkoumáme problémy, což nemusí být vždycky dobře přijímané. Vy jste více zaměřeni například na pohádky, konflikty ukazujete na divadle jinak. V Anglii se divadlo často využívá pro věk střední školy a hodně se zaměřuje na to, jak se postava cítí. Vycházíme ze Stanislavského, i když řada učitelů dramatu na školách asi ani neví, že dělá metodu Stanislavského. Také jdeme cestou fyzických cvičení, ale vždy tam je psychologická rovina. Jde o to, zkoumat pocity. Například včera jsme v semináři začali tak, že se chystáme na párty. Zobrazovali jsme všechny možné činnosti, které lidé dělají, než jdou na večírek. Jak se připravují holky, jak kluci? A když jsou holky v roli kluků, je to parodie, nebo to může být něco jiného? Zkoumali jsme různé roviny tohoto zadání. Zde jde hlavně o techniku. Já jsem již docela dlouho nepracoval s dětmi. Ale všiml jsem si, že dnes děti hodně napodobují, co vidí v televizi, kopírují televizní herectví. Je třeba je měnit, snažit se, aby herecké techniky i témata vycházely z divadelního způsobu sdělování. Je těžké děti pohnout z role televizních diváků do role diváků divadelních. Nevím, jestli se toto děje také v České republice?

Děkuji za rozhovor.

Ptala se Veronika Rodová

Vysvětlivky:

RYTW – divadelní soubor pracující v Redbridge Drama Centre (RDC). V roce 1973 je založil Hugh Lovegrove. Tým pedagogů zde pro školy připravuje vzdělávací projektové celky a dílny. Ty vycházejí z objednávky škol a směřují do různých vzdělávacích oblastí. Vedle toho zde působí amatérské a profesionální divadelní skupiny a učitelé Centra také pracují s dospělými, pro které připravují dílny divadla fórum a týmových či komunikačních dovedností. Dříve bylo částečně dotováno ze státního rozpočtu, dnes je jedno z posledních center dramatické výchovy v Anglii a musí být finančně soběstačné. Jeho současným ředitelem je Keith Homer. RDC spolupracuje s Asociací dramacenter ČR.

Hugh Lovegrove (1925–2002) poradce pro dramatickou výchovu, ředitel britské pobočky IATA/AITA (International Amateur Theatre Association) a čestný předseda EDERED (European Drama Encounters).

Jacques Lecoq (1921–1999) významný francouzský režisér, který je znám především svou metodou fyzického divadla. V roce 1956 v Paříži založil L'École Internationale de Théâtre Jacques Lecoq, kde působil až do své smrti. Jako mladý byl vášnivým sportovcem, později se začal zajímat o geometrii pohybu. Učil dokonce tělocvik a byl trenérem atletiky.

Sir Peter Hall (1930) je jeden z nejvýznamnějších britských divadelních režisérů. Jako první například na jeviště uvedl Beckettovu hru Čekání na Godota. Nositel řady významných cen.

Konstantin Sergejevič Stanislavskij (1863–1938) ruský herec, divadelní režisér a pedagog. Zkoumal spoje mezi fyzickým a psychologickým a vyznačil cestu od dostupného k méně dostupnému, od vědomého k podvědomému, která se stala principem jeho herecké psychotechniky. Tato metoda způsobila obrovský rozruch, neboť něco takového zatím v divadelním světě neexistovalo. Vnímat herectví jako součást plnoprávné profese bylo nevidané. Společně s Vladimírem Ivanovičem Němirovičem-Dančenkem založili Moskevské umělecké akademické divadlo (MCHAT).

PŘEDSTAVUJEME VÁM...

...DALŠÍ OSOBY SPOJENÉ S PŘEHLÍDKOU

Dalším důležitým osobám, spojeným s Dětskou scénou, jsme položili tři následující otázky:

1. Jaké role hraješ právě teď?
2. Vzpomeň si na svůj (důležitý) divadelní zážitek z dětství?
3. Co Tě na divadle nejvíc baví?

ROMAN ČERNÍK, moderátor veřejných diskusí a lektor semináře Křížovatky, zákoutí, skryše:

1. Já hraju v podstatě jen jednu životní roli a to je permanentní životní optimista. To je dobrý, ne?
2. Pamatuju si bytostně jedno veliký představení, myslím si, že to bylo Divadlo Alfa, Tři mušketyři. Hráli s velikými manekýny a to mě hrozně oslovovalo, to mi bylo tak pět, šest let, byl jsem na divadle s dědečkem a s bratrem. A zažíval jsem chvilku ten pocit, že ty loutky fakt žijou. Dodneška si to pamatuju.
3. Já ho vnímám jako hru. Že to je taková ztělesněná, krystalická hra, to je dobrý. Že člověk tam může dát ze sebe to lepší a může dostat to lepší.

ALENA EXNAROVÁ, recenzentka přehlídkových představení:

1. Teď mám především v reálu roli babičky a tu hraju ráda. Ale i když jsem v důchodu, tak

se vývoj divadelní snažím sledovat stále.

2. Já si dodnes pamatuji, když jsem chodila ještě do základní školy a moji rodiče měli předplatné v Hradci Králové do divadla (tehdy ještě ne Klicperova, ale Divadla Vítězného února) a maminka jednou onemocněla, tak jsem šla večer místo ní a pamatuji si, že to byla Farma pod jilmu a jednu z hlavních rolí hrála Vilma Ascherlová. A to jsem si fakt připadala, že už jsem dospělá.

3. Baví mě především to, že není jednotvárné, ale různorodé a také mě zajímají články o něm.

HEDVIKA ŠVECOVÁ, lektorka dětských diskusních klubů:

1. Jé, těch je. A jak krásných :) Jsem dcera, která pravidelně navštěvuje svoje rodiče, učitelka (přísná, spravedlivá a hodná, jak řekly děti), hraju roli dobré karatistky s pověstí ještě lepší karatistky. Jsem tanečnice, která zmizí před půlnocí. A taky divoška a nesmělá žabka. Kolegyně... kamarádka... nadšená veganka... a taky sestra, co se moc neozývá... ta, která doufá, že z ní jednoho dne bude máma... nepoučená pěstitelka květin...
2. Byly mi čtyři a chodila jsem do malé vesnické školky. Hráli jsme pohádku O Řepě. Dostala jsem vynadáno za to, jak tiše mluvím. A aby mi to učitelka dokázala, nahrávala zvukový záznam na kazetu, a potom nám to pouštěla, abychom věděli, jak nám to nejde. Odnesla jsem si z toho přesvědčení, že hrát divadlo je za trest, a že mají učitelé radost z toho, když to můžou dětem vytmavit. Je pravda, že to nejnejpříjemnější jsem si odbyla docela brzy, a od té doby mi život různě naznačuje, že to se mnou přece jen tak špatné nebude ;)
3. Příběhy. Možnosti. Role na jevišti. Role mimo reflektory. Držení pěstí. A pohlčení.

JAKUB HULÁK, tajemník lektorského sboru:

1. Roli přehlídkového zombie, který si to chce ale za každou cenu užít až do konce. Dneska jsem ale osvěžen krátkým oprášením mnohotvárné a vrstevnaté role rodičovské.
2. Výstavu scénografických modelů. Už netuším, kdy a kde, ale udělalo to na mě ještě větší dojem než většina divadelních představení.
3. No nejspíš jeho bezprostřednost, kontaktnost, prchavost... Vždycky totiž dám přednost divadlu před filmem.

DENISA TCHELIDZE, lektorka dětských diskusních klubů:

1. Učitelka, manželka, Slovenka žijící v Česku, studentka, dcera, vnučka, sestra, kamarádka, sousedka, milovník dortíčků.
2. Důležité pro mne bylo, když jsem si poprvé stoupla před diváky (byla jsem v druhé třídě) a něco řekla. A oni se usmáli. A já se třásla trémou o něco míň.
3. Divadelní zkratky a metafory, ve kterých každý může najít něco jiného. Společné sdílení s ostatními diváky, kolektivizaci zážitku a následné sdílení po představení. Mám ráda, když mi představení nabídne téma, o kterém můžu dál přemýšlet a když ve mne vyvolává silné emoce, baví všechny moje smysly.

Odpovědi sehnala Eva Davidová

ZEPTALI JSME SE...

...NA DIVÁCKÉ DOJMY Z PŘEDSTAVENÍ 3. BLOKU

Které z dnešních představení Tě oslovilo a čím?

Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Byli šikovní, ti, co vedli loutky, přišlo mi to profesionální, aspoň z mého úhlu pohledu. U prvního představení (Duhová jiskra) se mi líbila ta myšlenka a ty flétny byly super jako doprovod.

(Kateřina, 21 let)

Rozhodně Dlouhý, Široký a Bystrozraký. O tom prvním (Duhová jiskra) nevím, co si myslel, příliš často se měnila scéna. Zas na druhou stranu to asi jinak udělat nešlo.

(Petr, 20)

Nejvíce mě zaujalo to první, Duhová jiskra, protože v tom hrál můj kámoš a ti ostatní nebyli moc zajímaví.

(Matěj, 8)

Mně oslovila pohádka Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Ta práce s loutkami fakt není jednoduchá, i když to tak může vypadat, a taky se mi moc líbil ten hudební doprovod. A myslím, že ta holka, co tam celou dobu držela akordeon, se s tím poprala moc dobře, protože ten akordeon je strašně těžký!

(Alena, 20)

Oslovilo mě to první, Duhová jiskra, protože na mě každý obraz působil neskutečně čistě na to, že tam jsou i malé děti. Líbí se mi způsob toho stříhového představení, kde je to v jednotlivých obrazech. Divadelní prostředky byly velmi skromné a k něčemu to směřovalo. Druhé představení, Dlouhý, Široký a Bystrozraký bylo hodně profi, děti jsou výborně vybavené, skvělé nápady. Rozhodla jsem se, že budeme na škole dělat loutkové divadlo. To třetí, myslím, postrádalo příběh a na to čtvrté vůbec nemám názor.

(Slávka, 46)

Já bych vypíchl představení Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Byl tam překrásný moment - vahadlo hraje jako pars pro toto za loutku, to je dobré. Ale aby i loutkovodič hrál místo té loutky, to mi přišlo jako zajímavé ohledávání hranic loutkového divadla. Sedělo to. Bylo to účelné, zdařilé technologicky i výtvarně, ty loutky.

(Tomáš, 33)

Diváky zpovídala Eva Davidová

VČERA JSME VIDĚLI...

Duhová jiskra

Dlouhý, Široký a Bystrozraký

Láskotoč

VČERA JSME VIDĚLI...

U Pierra

Duhová jiskra

Dlouhý, Široký a Bystrozraký

ZAPSALI JSME ...

... Z INTERNÍ DISKUSE LEKTORŮ O PŘEDSTAVENÍCH 3. BLOKU

LDO ZUŠ V. NOVÁKA, JINDŘICHŮV HRADEC – DUHOVÁ JISKRA

I když má autorka předlohy Daniela Fischerová řadu kvalitních knížek, tak Duhová jiskra k nim bohužel nepatří a to poznamenalo i tuto inscenaci. Dá se pochopit a ocenit, že se soubor snažil sáhnout po textu, který má myšlenku, ale tady je spíš jen jakési všeobecné téma a jistý náznak lyričnosti a jen těžko se hledá možnost konkretizace. Když nastupují první tři dívky a začínají vyprávět, cítíme jejich energii, ale ta se pak u všech dětí vytrácí. Nejspíš proto, že nejsou konkrétními postavami a nemají příležitost jednat, a tak se nám všechny zdají poněkud ztracené v prostoru, i těla mají povolena (a není to asi záměr, alespoň ne u všech). Proto se nepodařilo příběh a téma čitelně sdělit a představení působilo trochu chaoticky, a neorientovali jsme v tom, co a proč se děje a jaký vztah děti mají k tomu, co nám chtějí sdělit. V každém případě se ale snaží o kultivovanost a za ocenění stojí také využití živé hudby, kterou hrají dvě dívky usazené na straně jeviště.

LA GRIMACE, ZUŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ – U PIERRA

Sledovali jsme pantomimicky vyprávěný příběh narozeninové oslavy Pierra, která začala přesvědčivou scénou jeho „krášlení“. Pak se dostávají kamarádi a kamarádky, předávají mu dárky, pak je hostina a vzájemné „hécování a bojůvky“ a vše končí výletem na Eiffelovku, odkud pak tři kluci skočí dolů. Takhle jsme základní linii sledovali, ale ne vždy jsme si byli některými situacemi jisti. A to proto, že se řada dialogů odehrávala současně a také intenzivně používali drobnokresbu, která situace u pantomimy občas znepřehlední, takže jsme nepoznali, který dialog je v té chvíli pro vývoj příběhu nejdůležitější. A to se někdy projevilo různým pochopením jednotlivých situací a především závěrečného skoku kluků z věže (například: opili se nebo spíš „zhulili“, a proto skočili, nebo snad proto, že už je takoveto večírky nebaví?). Přehlednosti by také mohla pomoci přesnější práce se světlem. V každém případě je ale třeba zmínit základní kultivovanost a vybavenost mladých lidí. A to je pantomima rozhodně dřinou, protože se všechno musí přesně zafixovat. A i přes uvedené problémy je to dílo rozhodně hodně poučené a je výborné, že jsme na této přehlídce mohli vidět, protože se s pantomimou tady moc často nesetkáváme.

VESELÉ ZRCADLO, GYMNAZIUM USTÍ NAD ORLICÍ – LÁSKOTOČ

Soubor vyšel z Kainarovy básničky (Jan miluje Lenku aneb Řetězec lásky věčné) a je potěšitelné, jak s ní naložili a co si v ní našli, například obraz kolotoče text vystihuje velmi přesně. A dodali tomu i vlastní téma, s nímž dále pracovali, ale přitom k tomu textu přistoupili s pokorou. Inscenace je o nenaplněné lásce, protože každý miluje někoho jiného, než toho, který miluje je. A naštěstí o té lásce hrají s nadhledem (u divadla poezie lze použít činoherní prostředky, ale neměly by být realistické) a také potěšilo, že se snažili postavy varírovat a vůbec nevadilo, že kluky hrály dívky. Jediným klukem, který v téhle inscenaci hraje, je ten, který ovládá kolotoč, tedy láskotoč, kam zve všechny, kteří doufají, že najdou lásku a je tak trochu tím všeovládajícím „ďáblíkem“ a hraje ho výborně. Jen jsme si kladli otázku, týkající se závěru a jak si ho vyložit. Je láskotoč opravdu nekonečný a vždycky špatně dopadne, a proto se kolotočář diví, když se chtějí tři dívky vrátit znovu, ale ony nejspíš věří tomu, že lásku přece jen najdou? A nebylo by logičtější, kdyby se o nalezení lásky znovu chtělo pokusit více dívek? Ale v každém případě jde o kvalitní inscenaci, která potěšila.

CONVIVIAM, ZUŠ F.A.ŠPORKA, JAROMĚŘ – DLOUHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROZRAKÝ

U této inscenace Erbenovy pohádky hrané loutkami je nejpůsobivější její začátek – například král pohybující se i se židli, situace, kdy princ stoupá na věž a pak si prohlíží obrazy princezen (tedy živé a výrazově proměnlivé obličejové loutkoherečky), viditelné jen vahadlo při putování prince nebo rozhlížení se Dlouhého po konci lesa... Ale pak už začne poněkud váznout temporytmus a nedostává se se gradace, jako kdyby nápady trochu vyschly, a nejvíc vážné tempo u postupného plnění úkolů pro vysvobození zakleté princezny. Možná by pomohlo některé situace krátit – například nekonečné děkování prince za pomoc nebo by Dlouhý mohl pro zakletou princeznu důkladně odejít jen poprvé, protože je to hezké, ale pak už to zrychlit. Ne každému je také jasný motiv a úkol holubiček. Ale i přes připomínky je třeba ocenit jak loutkářskou vybavenost mladých lidí a také to, že odvádějí mnoho práce, protože každý z nich má spoustu úkolů, které zvládají. I když někdy je to trochu i „boj s materiálem“, ale to sdělení příběhu zas tolik nenarušuje. Spíš by se vyplatilo vyřešit obruče u čaroděje, protože působí spíš směšně, že se z něj sklepaří a neprasknou. A je škoda, že se v závěru nepromění v havrana a neodletí. A také by neměl neustále opakovat „herež“ (je to citoslovce, které znamená cosi jako „budiž tak“). Dobře naopak působí doprovod na akordeon a při písničkách občas i na kytaru. I přes uvedené připomínky jde rozhodně o zajímavou práci a vzhledem k tomu, že je poměrně čerstvá, ještě by bylo dobré na inscenaci zapracovat, protože za to rozhodně stojí.

Alena Exnarová

ZAPSALI JSME...

... Z DISKUSE
O PŘEDSTAVENÍCH 3. BLOKU

IDO ZUŠ V. NOVÁKA, JINDŘICHŮV HRADEC – DUHOVÁ JISKRA

Jedním z témat, které se v diskusi otevřelo, je výběr a úprava literární předlohy určené k dramatizaci (v tomto případě stejnojmenné povídky Daniely Fischerové).

Ukázalo se, že zvolená předloha nabízí pro divadlo minimum dějového materiálu, chybí konkretizace postav i dramatických situací. Děj a situace jsou příliš obecné, a proto se divák nemůže ponořit do představovaného příběhu a emočně ho prožívat. Divák nemá jasno, kdo je hlavní postavou, a tak neví, komu má „fandit“, s kým jeho situaci prožívat. Ukazuje se nutnost individualizovaného jednání postav. Nabízí se otázka, zda na základě obecné předlohy si tvůrci mohou vytvořit či nalézt příběh, který by byl konkrétní a ve kterém by se hrající děti našly. Druhou možností je hledat jinou předlohu k dramatizaci.

LA GRIMACE, ZUŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ – U PIERRA

Inscenace je inspirována marceaovskou a fialkovskou pantomimou. Je to poprvé, co se na Dětské scéně objevila pantomima. Účastníci diskuse se dozvídají, že v souboru La Grimace je setkání s pantomimou pedagogickým záměrem. Smyslem je vybavovat děti hereckými dovednostmi, které by mohly využít v divadle. Je otázka, zda není škoda, že se tak dělo na úkor obsahu, tedy tématu příběhu a celkového divadelního sdělení. Děti zpracovávají téma dospělých, ale není zcela jasné, jak na ně nahlíží. Hráči dosahují různé technické úrovně, což souvisí s mírou jejich zkušenosti s pantomimou. Během diskuse se objevil postřeh, že dětem byly rukavice velké, což je mohlo omezovat v jemnější práci s gestem. V ději se diváci orientovali nesnadno. Pomohlo by, kdyby tvůrci zdůraznili to, co je v danou chvíli důležité a upozadili to, co je podružné. Problematicky rovněž působila „pohybová stálomluvnost“ všech postav v danou chvíli (příklad s činohrou – kdyby mluvili všichni najednou, divák by se v ději přestal orientovat). Důležité je fázování (timování), aby se netříštila divákova pozornost.

Pantomimická cesta souboru je poctivě nakročená. Kéž by se pantomima objevila na Dětské scéně častěji.

VESELÉ ZRCADLO, GYMNAZIUM ÚSTÍ NAD ORLICÍ – LÁSKOTOČ

Inscenace vznikla na základě básně Josefa Kainara – Jan miluje Lenku aneb Řetěz lásky věčné. Část diskuse se zastavila u tyče. Pro některé účastníky diskuse tyč byla funkční, byla součástí kolotoče. Jiní si kladli otázku, zda nebyla samoučelná, zda nepostrádala funkci divadelního znaku. Dívky hrály nejen dívky, ale i chlapce (vstup do role nasazením čepice). Vůbec to nevadilo, protože už tím, že vstoupily do prapodivného kolotoče, vstoupily do světa fikce. Navíc se do rolí nepropadaly, nepsychovaly. Celé představení, až na závěr, bylo podáno v nadhledu. Konec se jevil jako nejasný (vnímáno některými diváky), působil zatěžkaně, jako by dívky hrály za sebe.

CONVIVIAM, ZUŠ F. A. ŠPORKA, JAROMĚŘ – DLOUHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROZRÁKY

Erbenovu předlohu znají všichni diváci, o to více je mohlo zajímat loutkové zpracování. Diskutující se dozvěděli, že děti si vyráběly loutky samy a že jim to zabralo hodně času. Bylo zřejmé, že hráči během představení museli stíhat poměrně hodně věcí včetně hudební produkce. Při hraní využívali rovněž prostoru kolem portálu. Nyní jsou údajně v procesu zjednodušování. Řešení jednotlivých princových úkolů by mohlo být ztvárněno divadelněji a mělo by gradovat. S loukami se moc nehraje, většinou stojí v řadě. Výjimkou je situace natahování Dlouhého či rozšiřování Širokého. Stálo by za to rozvinout i nápad se zrcátky u Bystrozrákého. Někdo poznamenal, že pohádka není nijak vyložena, s tím ale všichni nesouhlasili. Děti jsou zavalené materiálem, bylo by třeba si ujasnit, co je důležité a co ne. Například představování princezen není tak zásadní, jako když se princ probudí a princezna je pryč, a on ji musí rychle najít, jinak přijde o život. Není také jasné, proč kouzelná trojice principi pomáhá. Je ale vidět, že děti hrají s nadšením a energií.

Zapsal Roman Manda

VČERA JSME VIDĚLI...

Láskotoč

U Pierra

Duhová jiskra

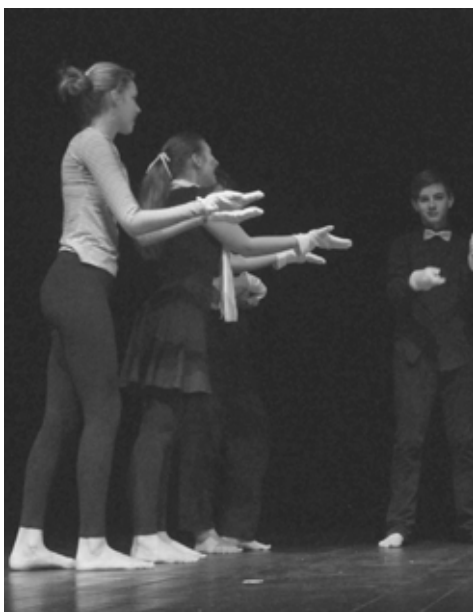
VČERA JSME VIDĚLI...

Dlouhý, Široký a Bystrozraký

Láskotoč

U Pierra

ZAPSALI JSME...

Z DISKUSE STUDENTŮ STŘEDNÍCH PEDAGOGICKÝCH ŠKOL O PŘEDSTAVENÍCH 3. BLOKU

Navzdory dešti se ve farní stodole i dnes sešli studenti středních pedagogických škol. Počet účastníků byl sice o něco nižší než první dva dny, o to více a horlivěji se však diskutovalo.

Úvodem si Hana Švejďová se studenty zopakovala, co jsme vlastně viděli a co jim nejvíce utkvělo. Pro někoho to byl nejlepší den, jiní vyzdvihovali osvěžení dne loutkovým divadlem a pantomimou. Posléze se vytvořily čtyři debatní skupinky, do kterých se přidali i lektori Tomáš Volkmer a Eva Keroušová. Každá skupina si vylosovala představení a následně sepisovala jeho přínosy a pak také otázky do další debaty.

Podnětnou na představení **Duhová jiskra** se studentům jevila hudba, oceňovali, že byla živá. Dále zaujalo celkové téma: každý máme v sobě dobro, které by nemělo umřít. Hlavním bodem diskuse o tomto představení bylo však vymezení prostoru. Tomáš Volkmer připomněl, že scéna je ve Fabrice hluboká, nejsou v ní šály, s čím by měl každý vedoucí souboru počítat. Mnohým přišlo rušivé časté zhasínání. Diskutovalo se také o tom, jestli by herci neměli mít nějaké rozlišující kostýmy, konkrétně král, královna. Jako větší problém se ale nakonec v diskusi ukázalo, že postava krále svým jednáním nikoho nepřesvědčovala o tom, že jde o vládce země. Jinak byla hodnocena postava vědmy. Někomu sice vadilo, že stála zády k publiku, nicméně převážil názor, že šlo o záměr a zahrály si tak i její rozčepýřené vlasy. Hudba byla označena za málo napojenou na děj.

Dále se rozebíralo loutkové představení **Dlouhý, Široký a Bystrozraký**. Účastníci diskuse souhlasili s tím, že podnětnými byly shledány hudba a zpěv. Dále bylo oceňováno, že herci nebyli pouze loutkovodiči, že také hráli. Byli hlasově i výrazově dobře vybavení a nic je během vodění loutek nerozhazovalo. Otázkou bylo, co znamená slovo „hereš“. Padaly nápady, že jde o maďarské slovo, zaklínadlo, nadávku (jako hergot). Eva Keroušová viděla problém v tom, že nebylo jednoznačné, zda jde o divadlo iluzivní nebo antiiluzivní. Čarodějovy opasky se třeba mohly odebírat příznaně, aby to nepůsobilo, jako kdyby se čaroděj osvobozoval. Mluvílo se o loutkářských prostředcích, které je třeba provádět přesně (což se nedělo vždy), protože každý nedostatek je vidět. Oceňován však byl výstup na věž, kdyby bylo vidět nejprve jenom vahadlo loutky. Otázkou bylo také, jak loutky vznikly. Od lektorů se studenti dozvěděli, že si je soubor sám vyráběl.

Pak se přešlo k inscenaci **Láskotoč**. Studenti vyzdvihli hned na začátku téma, které jim přišlo blízké. Pozitivně se také mluvilo o scénickém zpracování kolotoče. Vypadalo to jako na pouti. Fungovalo zapojování štronza. Výraznou byla také postava kolotočáře. U ní se řešilo, zdali měla i další, hlubší význam. Eva Keroušová prozradila, že pro soubor jde o ďábla, ale nebylo tomu tak od začátku. Mezi otázkami padlo, proč se některé dívky na kolotoč vrátily. Pro někoho to byla zosobněná naivita, kterou lze v realitě vidět. Někdo jiný to cítil tak, že věřily v naději, že to bude lepší. Pro jednu z diskutujících diváček bylo přínosné zejména to, že to celé vzniklo podle básně, dřív se s tím nesetkala.

Na závěr se diskutovalo pantomimické představení **U Pierra**, které bylo nejvíce podnětné právě svým specifickým provedením. Nejzásadnější otázkou byla orientace v příběhu. Dlouze se hovořilo o konci (dobrovolném či nedobrovolném skoku) a o tom, co dívky na začátku příběhu vůbec nesly. Někdo navrhl, že šlo o obří bagetu, což fotograf Ivo Mičkal, který se do diskuse také zapojil, k údivu všech, potvrdil. Tomáš Volkmer potvrdil názor, že více pantomimických výstupů současně působilo zmateně. Herci si tak totiž paradoxně skákali vlastně do řeči. Orientaci v příběhu pak nepomohla ani hudba, která třeba v půli dění skončila a divák hledal (a nenacházel) význam proč.

Zapsal Martin Domkář

ZAPSALI JSME...

...Z DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

CO SE SKRÝVÁ V PONOŽCE, DÍL 3.

I dnes jsme v dětském diskusním klubu odhalili tajemství ponožek, ve kterých se ukrývaly vzkazy pro soubory od jejich diváků.

S-soubor

D-divák

Duhová jiskra

Co jsme našli v ponožce?

Mohlo by to být delší. Třeba víc příkladů. Jinak super nápad.

Krásný doprovod na flétnu.

Bylo to moc hezké, měli jste super hudbu a dobrý nápad.

Je vidět, že jste super tým. Krásný doprovod hudby.

Bylo to super. Jenom u té jiskry by možná mohly být trochu jiné příklady než u té bezna-děje.

Co zaznělo v aule?

D: Je to příběh o tom, že každý má v sobě jiskru.

S: Improvizovali jsme témata. Z toho vznikly příklady v divadelním představení.

D: Líbila se mi živá hudba.

D: To byla voda! Ona se utopila. Vzala si život.

D: Dalá bych tam víc příkladů.

D: Možná bych dala jiné příklady před a jiné po.

U Pierra

Co jsme našli v ponožce?

Moc jsem to nepochopila.

Křehoučké.

Pěkný, klidný divadelní zážitek.

Při prvním zhlédnutí jsem moc nevěděla co se děje. Po debatě s jinými diváky a druhém zhlédnutí to bylo dobré.

Co zaznělo v aule?

S: Co za dárky jsme nesli Pierrovi? D: Obří bagetu, koláč, pánev, voňavku, šneky v hrnci.

D: Hurááá! Někdo poznal šneky v hrnci!

S: Pantomimu máme jako volitelný předmět v rámci dramataku.

D: Ona byla zamilovaná do všech. Ale nejvíce do Pierra!

Láskotoč

Co jsme našli v ponožce?

Mně se to docela líbilo.

Nejlepší divadelní představení, které jsem viděla.

Co zaznělo v aule?

D: Ta postava, co obsluhovala kolotoč, to byl čaroděj. Osud.

D: To byl začarovaný kolotoč!

S: Nejdřív jsme měli téma lásky. Pak dokonalý kluk. Dokonalá holka. Seznamka. Facebook. Improvizovali jsme na tyto témata. Pak jsme našli báseň. A i na tu improvizovali.

D: Holky hráli kluky a vůbec to nevadilo. Měli klobouky, čepici. A taky kostýmy. Takže to bylo jasné.

Dlouhý, Široký a Bystrozraký

Co jsme našli v ponožce?

Úžasné loutky a celkově krásně uchopeno.

Nádherné divadlo. Moc se mi líbilo.

Dneska nejlepší představení.

Skvělé. Jen tak dál.

Moc hezké a šikovně převedené loutkové divadlo.

Co zaznělo v aule?

D: Holoubci se taky našli. S: To byl sou-běžný příběh.

D: Hudební stránka byla skvělá.

D: Co je to HĚŘEŠ? S: To je jeho zaklí-nadlo.

D: Loutky byly úžasné. Krásné.

S: Loutky jsme vyráběli sami. Hrozně dlouho. Kameny jsou z polystyrénu. Je lehký ale hrozně tvrdý.

D: A jak se širokému zvětšilo to břicho! To byl deštník!

Zapsala Denisa Tchelidze

VČERA JSME SI VŠIMLI...

...DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

DNES HRAJÍ...

...PVDAMÍK, ZUŠ PROSTĚJOV

Z rozhovoru s vedoucí souboru Janou Turčanovou:

Co znamená název souboru?

PV je Prostějov a Dramík je můj nejmladší soubor. Vedu ještě starší soubory jako například PVDram, PVDramec a pak ještě PVBabinec, tam jsou jenom holky.

Kdybyste měla soubor k něčemu přirovnat, co by to bylo?

Nevím... asi valící se balvany, živé stříbro, lavina, kobylky. A já? Někdy jsem krotitel, někdy si hledám dobrý úkryt, někdy parták, někdy přísná. V tom smyslu, že když vědí, že pohár přetekl, když vědí, že přestřelili, tak už musí být chvilku hodní. Důležitá je otázka soustředění. Děti mají omezený limit, kdy se dokážou soustředit. A když potřebujete něco dotáhnout do konce, už se musí hodně pevně držet „oprátě“. Tohle je skupina, se kterou mám nejvíce práce ve smyslu udržení tvůrčích činností a pravidel. Ale v poslední době hodně žili tím „Hurá, jedeme do Svitav!“

Tak na viděnou v úterý!

Eva Davidová

To jsme my!

DNES HRAJÍ...

...ESTENATOMAJ, ZUŠ P. EBENA ŽAMBERK

To jsme my!

Z odpovědí dvou členů souboru, Máji Matějčkové a Tomáše Sourady:

Jak dlouho jako soubor spolu pracujete a co máte za sebou?

Mája: náš soubor spolupracuje v téhle sestavě prvním rokem. Nejdříve jsme tedy byli jen já, Tom a Natka a pak se ještě dvě přidaly. Dělali jsme dvě loutkové divadla, my se zaměřujeme na loutkoherectví a pak ještě o přednes.

Tomáš: S Natkou a Májou jsme měli loni soubor NaToMaj, se kterým jsme hráli divadlo Tři na cestách (bohužel jsme ho dokončili příliš pozdě, takže jsme nebyli k vidění na žádných přehlídkách). Ještě o rok dříve jsem byl s Terkou v souboru ještě s dalšími dvěma divadelníky, se kterými jsme právě „načali“ divadlo

To víte, Afrika. Jenže jsme ho nedodělali a náš soubor se rozpadl, tak jsme ho obnovili až tento školní rok s novým souborem. V oblasti loutkového divadla máme za sebou: já i Terka jsme byli (nezávisle na sobě) před dvěma lety v Uherském Hradišti na Chvění slov (ona se svým bývalým souborem s představením Etudy šatní, já jako sólista s představením Tomáš nad Souradou). Terka loni postoupila se sólovým představením na Loutkářskou Chrudim (kde jsme se pak oba vzdělávali v semináři a na divadlech). Letos jsme byli (již se souborem EsTeNaToMaj) na dvou krajských přehlídkách, a to v Chrudimi (odkud jsme postoupili do Litvínova, kde jsme byli 5. 6. 2016 a získali stříbrné pásmo) a ve Svitavách na Svitavském dýchánku (odtud postup na DS a Loutkářskou

Chrudim).

Co je z Tvého pohledu při hraní s loutkami nejdůležitější?

Mája: Nejdůležitější je mít pouto s loutkou a skrz ni se dívat. Udělat si jasno, co má ráda, jaká je a jak se bude chovat.

Tomáš: Za sebe můžu říct, že nejdůležitější je, aby loutka nebyla něco, co jenom držím v ruce, nýbrž aby byla mým pokračováním, takovou prodlouženinou mé ruky, mojí součástí. No a pak samozřejmě to, aby má ruka nezakrývala velkou část loutky (s čímž se trochu potýkám).

Děkuji za odpovědi,

Eva Davidová

DNES HRAJÍ...**...PÍSKAJÍCÍ VRŠKY,
ZUŠ MOHELNICE****Jak vznikl název vašeho souboru?**

Zrovna jsme měli jednu hodinu v našem kroužku a kamarádka, Natálka, začala pískat na vršky od fixů. A paní učitelka se nás zrovna zeptala, jak se budem jmenovat, a Natálka řekla, že pískající vršky. Tak jsme to tam napsali.

Vaše představení se jmenuje Kdybych já byl dospělý. Kdo je podle vás dospělý, jaké má znaky?

Je vysoký, poroučí dětem.

A my si v tom představení vlastně stěžujeme na to, že nám dospělí rozkazují.

Dospělý je nadřazený nad dítětem.

Má přes osmnáct.

A taky je rozumný a nedělá blbosti, získává rozum.

Přestává chodit do školy, ale někdy chodí na vysokou.

Na výšku.

Jak vypadá dospělý očima dětí z Pískajících vršků?

To jsme my!

Dají se dospělí rozdělit na nějaké druhy?

Černí, červení... Né... (smích)

Nervní, hodní, přecitlivělí, přísní, starostliví, zlí.

Bohatý a chudý.

Máte nějaký dobrý divadelní zážitek, který jste si zapamatovali?

Tak mě se líbí divadelní představení nějakých pohádek, když to má nějaký smysl a má to občas třeba i nějaký děj.

Třeba když jsme byli v Zábřehu na okresní přehlídce, tak tam se mi líbilo Dvanáct měsíčků, hodně se tam zpívalo a bylo to vtipný.

Mně se líbilo na Poděsu Hrajeme si na Bullerbyn.

Ještě dnes se mi líbilo to s francouzskou hudbou (U Pierra, pozn. red.), ale to bylo těžší na pochopení, to je pro větší, ty malé děti to nemohly pochopit.

A dneska taky Dlouhý, Široký a Bystrozrádký.

Mně se líbí úplně všechny divadla.

Kolik jsi toho asi viděl?

Co vás baví v dramaťáku a při tvorbě představení?

Předvádění.

Ukázat se lidem.

Baví mě, že tam občas děláme blbosti.

Třeba při zkouškách se i smějem, je u toho vždycky legrace.

A jaké knížky čtete a máte rádi?

Můra noční předvánoční.

Deník malého poseroutky.

Komiksy.

Pod přísahou katedrály.

Harry Potter.

Kronika rodu Spiderwicků.

Různé časopisy.

Mně číst nebaví, spíš sledovat filmy

A já, když vidím nějaký film, tak si pak seženu tu knížku.

Děkuji za rozhovor!

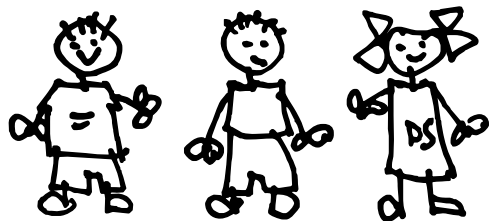
Eva Davidová

...CIVÁRAMO 14-9, ZUŠ VESELÍ NAD MORAVOU

V úvodu rozhovoru se souborem jsme si ujasnili, proč se vlastně nezná se soubory z Uherského Hradiště, ačkoli to je z Veselí na Moravou do Hradiště pouhých 16,6 kilometru!

„Spádově patříme u všech přehlídek pod Brno (Jihomoravský kraj) a Uherské Hradiště patří pod Zlínský kraj, takže se moc nepotkáváme. My vedoucí se tedy známe, pomáháme si na přehlídkách, v porotách a tak, ale děcka se neznají,“ říká vedoucí souboru Vítězslava Trávníčková.

Co znamená název souboru CIVÁRAMO 14 - 9?

Tak to řeknu já. To je vlastně Moraváci po slabikách přeházeně. A 14 - 9 to je to, že je nás ve skupině 14 a 9 z nich sem nejelo a my jsme těch zbylých pět. Tohle je představení pro nás pět herců.

Jaké divadelní zkušenosti máte za sebou, co všechno jste dělali?

My chodíme všichni do dramaťáku zhruba osm roků a toto je takové první představení v menší skupině. Jinak v té větší skupině děláme pokaždé vystoupení na konci roku.

Už jsme toho udělali dost... Princezna Slunečnice, Kudy chodí malý lev, Král a lenoši, Zmrzlinová pohádka, Letecko-džbánová katastrofa u Balabánů - to jsme byli na celostátním kole přehlídky ZUŠ. Ještě děláme Konec starých časů a Dýka v seně.

Všechno to je činoherní, i když do některých představení zapojujeme loutky. Až v tomhle představení pracujeme jenom s loutkami.

Vzpomenete si na nějaký silný divadelní zážitek? Co vás poslední dobou zaujalo?

Černošský Pán Bůh od souboru KUK-u-říce.

A ještě třeba... z Divadla Drak Poslední trik Georgese Mélièse. To bylo o kouzelníkovi, byly tam různé triky a tak. To bylo zajímavé a nemluvalo se tam, a přesto nás to pobavilo.

Co teď čtete, co vás baví číst?

Po cestě sem jsem si v knihkupectví koupil dvojjazyčné Dobrodružství Toma Sawyera.

Ivan Kraus: Má rodina a jiná zemětřesení, tam jsou povídky.

Vedoucí souboru: Děcka, nestyďte se! Kristýna odmalíčka studuje biologii, dělá kvízy pro malé děti...

Nicméně přeskromní členové souboru své čtenářské tipy neprozradili. Pouze si tajemně šeptali.

Proto vás, milí čtenáři, prosím: až se s nimi potkáte, zeptejte se jich, třeba vám prozradí víc...

Děkuji za rozhovor.

Eva Davidová

Plakát k našemu představení

ZALISTOVALI JSME...

... v knize Teorie nevzdělanosti: omyly společnosti vědění

(KONRAD PAUL LIESSMANN, PRAHA: ACADEMIA, EDICE PRO 21. STOLETÍ, 2008)

Kniha, která vyšla již poměrně dávno, upozorňuje na zajímavý paradox. Podle autora se sice honosíme svou vzdělaností, pod ní se ale skrývá společnost nevzdělanosti. Sen osvícenců o vzdělaném člověku se v současné společnosti konečně naplňuje. Při detailnějším pohledu však můžeme rychle vystřízlivět. Podle Liessmana vědění jako svobodné potýkání se s poznáním ohrožují ekonomické zájmy. Vzdělání a vzdělávací instituce začínají nenápadně ovládat politické a hlavně ekonomické zájmy. Čím víc se přísahá na hodnotu vědění, tím rychleji ztrácí vědění a vzdělání hodnotu. Autor svou teorii představuje na sto dvacet stranách, rozdělených do devíti esejů. Kniha je nepřímou také kritikou systému hodnot, který společenské dění v současnosti determinuje. Liessman říká, že v současnosti už nejde o jev probíhající na pozadí dějin současnosti a doprovázející sociální změny s nimi spojené, ale o řízenou snahu učinit vzdělání pouhým nástrojem trhu posuzovaným podle čistě ekonomických kritérií.

„Jak může být šťastný někdo, kdo musí neustále trénovat své dovednosti a získávat kompetence, aby obstál v soutěži, aby všechno, co probouzí jeho zvědavost, poměřoval zhodnotitelností? Jak může být šťastný někdo, kdo neustále slyší, že má v zájmu připravenosti na nové odhodit všechny „vzdělávací balast“? Jak může být šťastný někdo, kdo denně cítí, že rozvíjení jeho schopností slouží pouze ekonomické rentabilitě, kdo tudíž sám sebe prožívá jako zvěštku řízeného?“

„Klíč, múza dějepisectví uměla jen jedno: vyprávět. Tato schopnost se však v obsáhlém katalogu kompetencí pro vyučovací předmět dějepis už nevyskytuje. Má to dobrý důvod: vyprávění je pouhým „reproduktivním aktem“, který nepřináší žádnou přidanou hodnotu pro utváření „historických kompetencí“ – ať už se tím myslí cokoliv. Jinými slovy: Klíč, múza, by neměla u dnešní zkoušky zralosti šanci. Nepřešla by přes kompetenční úroveň I a to je málo. Zbyly by jí jen slzy.“

POD REFLEKTOREM SLOVA...

Kompetice

Nejčastěji se překládá jako soutěživost, rivalita. V sociální pedagogice jde o soupeření mezi členy (např. pracovních) skupin. Může přerůst v konflikt. Tento pojem je známý i v biologii. Jde o jeden z druhů symbiózy, kdy vzájemný vzat obou symbiontů vyznívá jako negativní. Jde o stěžejní pojem ekologie a evoluční biologie.

Kooperace

V sociální pedagogice se pojmem myslí spolupráce. Pečlivě se mu věnovala Hana Kašíková (Kooperativní učení, kooperativní škola, 1997, reedice 2001, 2009). Podle ní ke kooperaci dochází, když ve skupině dochází k interakci, jednotlivec je motivován ke společnému cíli a nepracuje každý zvlášť.

Zahraniční pojmosloví to vidí mírně jinak. Každý člen skupiny má svůj podíl na splnění svého úkolu, který je jasně definován. Každý odpovídá za svoji část práce a nemůže ho nahradit jiný člen skupiny. Všichni jsou ale motivováni na splnění společného úkolu.

Kolaborace

V češtině má jasný vyhraněný význam (ale vlastně už přenesený). Kolaborant spolupracuje s nepřítelem a je k tomu různě motivován. V původním významu se pohybujeme ale v jiných souvislostech. Kolaborace je intenzivní týmová spolupráce. V kolaborativní skupině nelze určit podíl jednotlivce na celkové spolupráci. Jde o to, jakým dílem se kdo zapojí a ne to, jakou část výsledného produktu zajišťuje. Za výsledek je skutečně zodpovědná celá skupina jako celek.

V češtině pojmy kooperace a kolaborace splynuly v jeden. Ne tak v angličtině, jak dobře vědí seminaristé skupiny A.

Nejen z internetu

VČERA JSME SI VŠIMLI...

Cesty do Brna

Bílobilého světa

lektora sklářské dílny

KOMIKS

OBJEV

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2016

ÚTERÝ 14. ČERVNA

8.30–12.30	semináře A–E	Fka, Tyjátr
8.30–12.00	dílny pro děti ze souborů	Fka, MMG, kino-galerie
10.00–11.45	4. blok přehlídky – vystoupení pro veřejnost	
14.00–15.40	4. blok přehlídky – vystoupení pro účastníky Dětské scény	
skupina A	Hrajeme si na Bullerbyn PVdramík, ZUŠ Prostějov	Fka
	Kdybych já byl dospělý Pískající vršky, ZUŠ Mohelnice	Fka
	Strašlivý příběh o Juliáně a Severýnovi CIVÁRAMO 14-9, ZUŠ Veselí nad Moravou	stodola
	To víte, Afrika EsTeNaToMaj, ZUŠ Žamberk	Trám
skupina B	To víte, Afrika EsTeNaToMaj, ZUŠ Žamberk	Trám
	Strašlivý příběh o Juliáně a Severýnovi CIVÁRAMO 14-9, ZUŠ Veselí nad Moravou	stodola
	Hrajeme si na Bullerbyn PVdramík, ZUŠ Prostějov	Fka
	Kdybych já byl dospělý Pískající vršky, ZUŠ Mohelnice	Fka
16.15–17.00	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících ve 4. bloku	Fka-3. podl.
16.15–18.15	dětský diskusní klub	Fka-aula
17.15–18.45	diskuse o představeních 4. bloku	Fka, stodola
20.00–20.50	doplňkový program	
	Útěk HOP-HOP, ZUŠ Ostrov	Fka

Fka	Fabrika Svitavy
MMG	Městské muzeum a galerie ve Svitavách
stodola	farní stodola svitavské římskokatolické farnosti
Trám	Divadlo Trám
Tyjátr	alternativní klub Tyjátr

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 4

Redakce: Iva Vachková (šéfredaktorka), Eva Davidová, Roman Manda, Veronika Rodová, Alena Exnarová (recenze přehlídkových představení), Pavel Kocych (sazba a grafika), Ivo Mičkal (foto). Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. podlaží Fabriky Svitavy. Uzávěrka čísla 4 - 14. června 2016 v 00:31. Náklad 220 ks.